

Verdens skove

Verdens skove spiller en afgørende rolle for Jordens klima og denne time er en introduktion både til skovenes funktion som regulatorer af vand- og kulstofkredsløbene og til deres udbredelse og tilstand. En vigtig pointe er at forklare forskellen på skov og plantage – meget af det vi kalder skov er jo i virkeligheden monokulturel landbrug. Her kan det være en fordel at fortælle om, hvordan diversitet i skovene, og i økosystemer generelt, er en vigtig faktor for deres helbred. En god indgang til dette kunne være at læse op fra ["Træernes Hemmelige Liv" af Peter Wohlleben](#) eller at se [Suzanne Simards TED Talk "How trees talk to each other"](#). Men jeg plejer at bruge dette materiale i timen om "Naturens forbindelser" og derfor er eleverne som regel allerede bekendt med det, når jeg når til denne lektion. Teksten ["The forests" på fagets Tumblr-side](#) beskriver ellers langt størstedelen af materialet til denne del af den virtuelle rejse, så brug den til at fortælle ud fra.

START (FORSIDE SLIDE): Velkommen.

SLIDE 2 (TEKST): Introducer dagens rejse.

SLIDE 3 (TEKST): Fortæl om [skovenes udbredelse](#) og [klassifikation](#). Spørg eleverne hvad de forstår ved ordet "skov", diskuter hvordan skov defineres (Skov & Landskab har udgivet nogle gode [oversigtsreporter for Danmark](#)). Åben linket til NASAs kort for at se forskellen på skovenes udbredelse alt efter hvor stort kronetaget beregnes.

SLIDE 4 (VIDEO): Forklar skovenes rolle som regulator af [kulstofkredsløbet](#). Afspil videoen (2:55 min).

SLIDE 5 (KORT): Fortæl om betydningen af ["intakte skovlandskaber"](#) og brug kortet på Global Forest Watchs hjemmeside til at udforske udviklingen af Jordens skovområder i dette århundrede. Gennemgå kortets features fra "Forest change" til "Stories".

SLIDE 6 (GRAFER): Gennemgå oversigterne over hvor skovene forsvinder og grundene hertil.

SLIDE 7 (FORSIDE SLIDE): Spørgsmål?

SLIDE 8 (VIDEO): I den næste del af timen zoomer vi ind på de tropiske regnskove. Fortæl hvor vi finder regnskoven med reference til kortet. Vi starter med at høre om hvordan klimaforandringerne opleves af befolkningerne i regnskovsområder i Peru. Afspil videoen (22:12 min).

SLIDE 9 (GRAFER): Fortæl om hvorfor de tropiske regnskove er vigtigt klimatisk, økologisk og socialt set. Introducer begrebet ["ecosystem services"](#) og de tropiske regnskoves funktioner for mennesker og dyr.

SLIDE 10 (GRAFER OG VIDEO): Forklar skovenes betydning for vandets kredsløb (se f.eks. [denne artikel](#)) og hvordan skovrydning ændrer vandets kredsløb. Nævn hvordan Amazonas fungerer som en ["biotisk pumpe"](#) ifølge [Gorshkov og Makarievas forskning](#). Afspil videoen (4:17 min).

SLIDE 11 (TEKST, GRAF OG VIDEOer): Fortæl om hvor meget regnskov forsvinder, afskovningens forløb og afspil video 1, som er et blik på skovrydning fra rummet (0:32 min). Afspil video 2 som viser skovrydningen fra fly (4:56 min).

SLIDE 12 (GRAFER): Fortæl hvor den tropiske regnskov bliver ryddet og hvorfor.

SLIDE 13 (VIDEO): Fortæl om tørkerne i [2005/2010](#) og [2014-17](#). Afspil de to videoer (2:52 min og 1:58 min).

SLIDE 14 (VIDEO): Afspil videoen om klimaændringernes påvirkning på Amazonas (5:00 min). Kæd sammen med teorien om regnskoven som biotisk pumpe.

SLIDE 15 (FORSIDESLIDE): Spørgsmål og pause.

SLIDE 16 (GRAFER OG VIDEO): Fortæl om [konsekvenserne af palmeolieproduktion og -forbrug](#). Afspil videoen (2:46 min).

SLIDE 17 (TEKST OG VIDEO): Introducer reportagen fra *Schuster Institute for Investigative Journalism* og åben linket – brug billedmaterialet til at fortælle. Afspil videoen (3:22 min).

SLIDE 18 (KORT OG VIDEO): Fortæl om [konsekvenserne af hydroelektriske kraftværker](#). Afspil videoerne (0:58 min og 2:53 min).

SLIDE 19 (BILLEDER OG VIDEO): Fortæl om [konsekvenserne af udvindingen af guld i Amazonas](#). Afspil videoen (1:42 min).

SLIDE 20 (BILLEDER OG VIDEO): Fortæl om [konsekvenserne af olieudvinding i Amazonas](#) – brug [sagen om Chevron](#) som eksempel. Afspil videoen (3:58 min).

SLIDE 21 (TEKST OG VIDEO): Fortæl hvordan [miljøaktivister i mange steder af verden udsættes for vold](#). Introducer "How crime drives deforestation" og de mange forskellige grunde til at det er svært at stoppe skovrydningen i Amazonas. Afspil videoerne (3:48 min og 17:43 min).

Emnet i denne lektion er så bredt at det er nødvendigt at lægge nogle klare narrative snit. Der findes en masse ekstra materiale på [Tumblr-siden](#) som kan bruges i stedet for de videoer jeg har lagt ind i præsentationen, hvis du hellere vil dreje fokus et andet sted hen. Hvis eleverne ikke har stiftet bekendtskab med Wohlleben og Simard, kan det anbefales at bruge disse som indgang til timen for at få gang i forestillingsevnerne og fascinationen.